

2. søndag efter Helligtrekonger

Tid og sted: d. 20/1 2019 kl. 9.00 og 10.30 i Jerlev og Ødsted

Skriftlæsninger

2 Mos 33,18-23: Mit ansigt må ingen se

Rom 12,9-16a: Kærligheden skal være oprigtig. Afsky det onde, hold jer til det gode.

Joh 2,1-11: Brylluppet i Kana: Dette gjorde Jesus som begyndelsen på sine tegn og åbenbarede sin herlighed.

Salmevalg

747: Lysets engel går med glans

22: Gådefuld er du, hvor Gud

143: Med den Enbårnes herlighed

2: Lovet den Herre

15: Op, al den ting

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes

Den tredje dag var der bryllup i Kana i Galilæa, og dér var Jesu mor med; også Jesus og hans disciple var indbudt til brylluppet. Mene vinen slap op, og Jesu mor sagde til ham: ”De har ikke mere vin.” Jesus sagde til hende: ”Hvad vil du mig, kvinde? Min time er endnu ikke kommet.” Hans mor sagde til tjenerne: ”Gør, hvad som helst han siger til jer.”

Der var dér seks vandkar af sten; de stod der efter jødernes regler for renselse og rummede hver to til tre spande. Jesus sagde til dem: ”Fyld karrene med vand.” Og de fyldte dem helt op. Og han sagde til dem: ”Øs nu op og bær det hen til skafferen.” Det gjorde de så. Men da skafferen havde smagt på vandet, der var blevet til vin – han vidste ikke, hvor den kom fra, men det vidste de tjenere, som havde øst vand op – kaldte han på brudgommen og sagde til ham: ”Man sætter ellers den gode vin frem først, og når folk har drukket godt, så den ringere. Du har gemt den gode vin til nu.”

Dette gjorde Jesus i Kana i Galilæa som begyndelsen på sine tegn og åbenbarede sin herlighed, og hans disciple troede på ham.

Prædiken

Hvorfor er der overhovedet noget? Hvorfor er der ikke intet? Det er livets store filosofiske spørgsmål... hvorfor er der overhovedet noget? Hvorfor er der ikke intet?

Hvorfor er der ikke blot et kæmpe lufttomt rum, eller en uendelig masse af gasser, der hvirvler ind og ud af hinanden. Hvorfor samlede det hele sig og eksploderede eller imploderede eller hvad der nu skete for 15 milliarder år siden, i et kæmpemæssigt brag, så universet begyndte at udvide sig, og der opstod galakser, stjerner eller sole; og vand og sten og andre stoffer samlede sig i små klynger, smeltede sammen eller pressesedes sammen af gensidig tiltrækning og formede sig som runde planeter; og på nogle af disse planeter opstod der liv!

I bibelen fortælles det, at Gud skabte jorden på seks dage, og på den syvende dag hvilede han. Det er en skabelsesfortælling, der er blevet til i en tid, hvor man troede, at jorden var universets centrum, og alting drejede sig rundt om jorden. Sproget i skabelsesfortællingen er mytisk; det er ikke videnskabeligt, og derfor siger det ikke

noget om, *hvordan* universet blev til; men det siger noget om vores liv i og med det univers, vi er en del af, sat ned i, og som vi ikke kan befri os fra.

Hvorfor er der overhovedet noget? Hvorfor er der ikke intet? Se, det er filosofiske spørgsmål, som vi i tænksomme øjeblikke stiller os selv, mens vi stirrer ud i verdensrummet eller bliver betaget af jordens skønhed, eller glæder os over, hvor lækker og praktisk en banan er; det spørgsmål siger naturvidenskaben intet om. Så vi må søge svar andre steder. Og her i kirken giver vi et svar. **Der er noget, fordi Gud har skabt det.** Hvordan Gud har skabt det, betyder ikke noget. Men vi findes, jorden findes, solen findes, månen og stjernerne og hele det kæmpemæssige univers findes, for det ville Gud ha'!

Gud er skaberen.

Det er en ubegribelig magt, der står bag det skabte. Ubegribelig, stor, magtfuld og frygtindgydende. Og skaberen er da også den, der kan tilintetgøre det hele. Skabelse og tilintetgørelse. De to ting hænger sammen. Den, der kan skabe, kan også tilintetgøre. Det vidste

jøderne, da de nedskrev Det Gamle Testamente. De vidste, at Gud var frygtindgydende. ”Du får ikke lov til at se mit ansigt”, sagde Gud til Moses på Sinajs bjerg, da Moses netop havde modtaget De Ti Bud, ”for intet menneske kan se mig og beholde livet.” I Det Gamle Testamente fortælles det således, at den, der ser Guds ansigt, dør. Det er som at se ind i solen gange en million. Vi kan ikke se på solen, når den står midt på himlen; det er for skarpt for vores øjne; det gør ondt, det er smertefuldt – og vi ødelægger vores øjne, hvis vi ser for lang tid ind i solen. På samme måde var det med Gud, bare gange en million.

Men hvad betyder så denne skabelse? Hvorfor er der overhovedet noget? Hvorfor er der ikke intet? Hvorfor findes vi – hvorfor findes jeg?

Det spørgsmål kan vi ikke besvare uden at fortælle om livet. Eller måske er det endda sådan, at vi ikke en gang kan besvare spørgsmålet uden *at leve livet*.

Det er også sådan, Gud svarer. Hvorfor er der overhovedet noget? Gud stiller sig ikke op og forklarer. Nej Gud svarer ved at lægge hånden på os, ved at lade vandet risle ned

over den nyfødtes hoved, ved at lægge brødet i vores tomme hænder, og ved at fylde vores kop med druesaft eller vin.

Gud *besvarer* ikke spørgsmålet; Gud *svarer* ved at blive et menneske: fordi livet selv, det at leve, er svaret på spørgsmålet om, hvorfor vi findes.

Det handler om Jesus i dag i fortællingen fra Bibelen, om den gang Jesus lavede vandet om til vin ved en bryllupsfest. Og skaffereren, altså den mand, der stod for at maden og vinen blev serveret til rette tid, og som sørgede for, at det hele nu også var i orden, inden det blev serveret for gæsterne, ja, han undrede sig over vinen: Man sætter ellers den gode vin frem først, sagde han til brudgommen, men du har gemt den gode vin til nu! Til det tidspunkt, hvor folk har fået rigelig vin og derfor vil drikke hvad som helst. Skaffereren undrede sig, for hvor kom den gode vin fra? Hvorfor kom den først nu?

Men underet, altså det han undrede sig over, var et tegn. Det pegede på noget andet. Det havde en dybere

betydning; det var ikke underet i sig selv, der var det underfulde. Underet pegede på Jesus' herlighed.

Underet pegede i det helt nære på, at Jesus havde en særlig magt; nemlig *skaber*-magten. Og det er typisk i Johannesevangeliet at begynde på den måde i det små, en bryllupsfest i Kana, en ubetydelig landsby, langt fra Jerusalem, og så sådan et forholdsvis simpelt under som at lave vand om til vin; og så stiger indsatsen lige så stille og roligt gennem hele Johannesevangeliet, de næste undere er helbredelser, så kommer bespisningsunderet, hvor Jesus mætter 5000 mand med to fisk og fem brød, og endelig opvækker han Lazarus fra de døde. Og alt peger på Jesus, som den der besidder *skabermagten* og har en uendelig dybde, som vi aldrig kan udgrunde. Men samtidig er han et menneske, uendeligt nær, og dybt bevæget af de mennesker, han møder. For vi kan ikke, og Gud kan ikke, forklare hvorfor vi er her uden at tage del i livet og i den gensidighed og afhængighed, der er livets vilkår.

Når Gud vil fortælle os, hvorfor vi er her, så kommer Gud selv og rører os, bevæger os – så vi ser underet omkring

os. For ligesom Jesus laver vandet om til vin, sådan foregår det hver eneste sommer, når regnen falder fra himlen, og vinstokkenes rødder rækker ned i jorden for at suge vandet til sig, og lader vandet stige op igennem stammen og ud i grenene for til sidst at blive til druer fyldt med saft og kraft. Naturens gavmildhed kan forundre os; men dens gavmildhed er først og fremmest en glæde for os, sådan som vinen måtte blive til glæde ved bryllupsfesten.

At lave vand til vin er et simpelt under, men det er den samme skabermagt, der kan lade livet opstå; det er den samme skabermagt, der kan vække liv i det, der er dødt. For det er ingen tryllekunst, at lave vand om til vin, når Jesus gør det. Det er skabelse; den samme skabelse, som vi ser omkring os hvert eneste år, når liv spirer frem af den frosne jord, som den vintergæk jeg fandt i haven i onsdags. Ved det skabelsesunder bryder forundringen og glæden igennem, og vi mærker livet synge langt inde i hjertet.

Jesus er skaberen helt nær hos os, og der hvor Jesus er, finder vi svaret på livets store filosofiske spørgsmål:

Hvorfor er der overhovedet noget? Hvorfor er der ikke intet? Og Jesus svarer ved at lave vandet om til vin; den der sidder blandt gode venner med et godt glas vin, spørger ikke længere, hvorfor der ikke er intet, han ved, at livet er godt. In vino veritas... fristes jeg til at sige; det er et latinsk ordsprog, der betyder sandheden er i vinen. Men det er for plat en afslutning – og for overfladisk. For pointen er dybere end festglæden og værtshushumoren. Pointen er, at Gud skaber liv til glæde og gavn, og når det føles som om, at livets vin er sluppet op, som om alt er meningsløst, og bryllupsfesten har mistet sin ånd – sin spiritus – og vi vitterligt ikke forstår, hvorfor vi lever, fordi der ikke er noget at leve for. Så er der alligevel håb – fordi Gud vil det. Fordi Gud skaber liv. Ikke blot for at noget skal kunne ånde, men for at vi kan glæde os.

Amen.

Lovprisning

Ære være Faderen og Sønnen og Helligånden,
som det var i begyndelsen,
således også nu og altid
og i al evighed. Amen.

Kirkebøn

Herre, vor Gud, himmelsker fader; tak at du kommer til os hver eneste ny morgen og siger: fred være med jer! Vi beder om, at du også fremover vil vise os den nåde og frihed, som vi er blevet givet ved din død og opstandelse, så vi ikke mister os selv, og farer vild i vores længslers labyrinth, men lærer din sandhed at kende: At i fællesskabet med Gud og vores næste bliver vi til dem, vi er. Lad alle folk på jorden mærke din grænseløse kærlighed.

Lad der blive fred mellem alle folk og nationer. Velsign jorden og menneskers arbejde. Hjælp os til at tage vare på den skabte verden, så vi værner om menneskers velfærd og forvalter naturen til bedste for hinanden.

Herre, vi beder dig for alle, der er ramt af sorg og ulykke og savn: Trøst de bedrøvede og bange, giv frihed og retfærd til de fattige og undertrykte, mæt de sultne, hjælp de hjemløse, vær hos de fangne, giv nyt mod til de bekymrede og modløse.

Herre, vi beder dig for alle, der har fået magt og ansvar og viden betroet: Giv dem trosskab og visdom, så de forvalter mulighederne til gavn for de svage og til at tjene andre mennesker.